

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA. AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Манітоба.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КАПІТАЛІСТИЧНИЙ СУД РОЗПРАВЛЯЄТЬСЯ З ПРОЛЕТАРСЬКИМИ БОРЦЯМИ.

Робітничі борці, провідники гасонського страйку, тяжко покарано. — Бандитів, пасивників над робітничими організаціями, звільнено. — Приготовляють судову комедію над бійцями робітничими. — Поліція, на совісті якого п'ять робітничих груп, гуляє на волі. — Торонто-ська поліція, всупереч писаному закону демократії диктує право сильного. — Як закон і його оборонці поводитимуться із страйкувальними робітниками в Гемілтоні.

"Ми винні в тім, що пірмо, що робітники мусять організуватися до боротьби за кращі умови. Ми також винні за переконання, що робітники мають право на самозахорону. Це є наш закон проти босів. Нас закликають в тюрму на підставі брехливих свідчень і пересудів. Вскресяє Юніон Гемілтонський Робітничий боритиметься далі і ми туди, що є членами цього товариства."

Таку думку висловили сімох засуджених в Шерат, Порт Кароліні, юніонів і страйкових провідників. Засуджено-ж їх так: чотирьох в тюрму від 17 до 20 літ, двох від 12 до 15 літ, одного від 5 до 7 літ тюрми.

За що-ж їх засуджено? Формально їх засуджено за те, що годе 7 червня в поліції разом з компанійними наганами-ми напали на цехову коблону страйкерів, то в часі страйку було вбито шефа поліції Адерголта. Це тільки формально. На ділі-ж їх засуджено за те, що вони організували неорганізованих і тільки виснажених робітників текстильної індустрії, що коли ті робітники страйкували, вони стали на чолі страйку й боролися за поліпшення умови праці та за підвищення плати робітникам.

Суд провадився в умовах протиробітничого терору і скаженого провадження капіталістичної преси та фашистських організацій проти комуністів. В суді проти робітничих провідників свідчили поліція, детективи, компанійні боси й попи. Першу лаву присяжних, в якій кількох присяжних заявили свою симпатію до робітників, а один збожеволів від тих обставин, в яких провадився суд — розв'язав, а потім підташовану другу лаву присяжних. Донизаковано, щоб до неї не потрапив робітник чи бідний фармер.

Вже після засуду викрилося, що судді Барніал перед розпочаттям суду таємно нараджувалися з прокуратором Карпентером та пораджувалися з ним поза палаткою адвокатів обирати, що краще буде, коли прокуратор змінить оскарження з першої ступеня на другу й зменшить число оскаржених. Як відомо, напочатку оскаржувалося було 17-ох арештованих страйкерів за бійство першої ступеня. Потім це оскарження відзняв проти трох жінок, а паренті — залишено лише проти сімох найпереводніших робітників і то змінено з першої ступеня на другу.

Чому? Бо страшно було буржуазії тягнути 17-ох осіб на електричне крісло, по друге — це страшило було, що, не дивлячись на всі викрутки буржуазних законів, не вдасться витягнути всіх їх на електричне крісло взагалі — а тоді повна поразка. Тому порадилися й змінили оскарження та змінили число оскаржених і от перед нами — засуд сімох борців праці, які-ж у визначно на від 97 до 117 літ.

Довкола того головного суду відбулися, та й ще відбуватимуться, кілька судів, що тісно зв'язані із страйковою боротьбою текстильників в Порт Кароліні і з розпорою в Шераті. Якраз перед засудом в Шераті відбувся в Конкорд, Н. К., суд над чотирма компанійними наганами, які 9 вересня пірвали троє юніонів організаторів — Велса, Сейлора і Тендера, вивезли за місто, тяжко побили й громили судам діла. Не замордували, тільки тому, що багато осіб знало, або й були учасниками, цього бандитського нападу.

Суд виправдав всіх напасників. Чому? Бо, по перше, оборона доказувала, що всі три ці робітники є атеїстами, як іроти в бога, що на першому пересуду суддя Томас Дак. Що відмовили навіть допустити Велса тому, що він атеїст; друге — адвокат напасників доказував, що ці робітники "смі себе викрали й побити для реклами"; третє — бо за напасниками свідчили не тільки поліція та компанійні наганами, але й п'ять баптистських церков в Лорей Дак. В. Виталі, який присягнув, що всі напасники є людьми "дуже доброго характеру". Тимчасом один з тих "добре-характерних" людей, а саме Гарас Дейн, форман текстильної фабрики, відняв поверх два роки в тюрмі за якесь "добре діло".

Закінчивши розправу над гасонськими провідниками страйку, прокуратор Карпентер береться до розгляду справи за замордування в Бессмер Ситі юніоні робітничі Елі Мей Бігінс. Цю жінку, матір п'ятих дітей, замордували компанійні бандити 14 вересня. Всі оскаржені гуляють на волі за зложенням кавці по \$1,000.

Що їм за те буде? Нічого. Вони себе вибавлять. За ними підуть свідчити "респектабельні" горожани в поліційних мун-

дурах та лопівських реверендах, оборона докаже, що Бігінс була атеїстка, що вона, чого доброго, "сама себе застрілила для реклами". І дев'ятьох обвинувачених вийдуть сухими з того кровавого діла.

Закінчивши з тою справою, візьмуться до розгляду справи за замордування поліцією п'ятих страйкерів та поранення кількох інших в Меріон, Н. К. Поліція, шериф Едкінс, який керував стрільницею в страйкерів в Меріон — таюж на волі. Ного закон не діткне, бо він же обороняв право на безмежний визиск робітників компаніями, те саме право, яке обороняє американський чи кожний капіталістичний закон. Отже суд за це кроваве діло перетвориться у звичайну фарсу.

Капіталістичний закон бере під свою охорону кожного, хто виступає проти робітничих організацій, головне проти комуністів, а в обороні капіталістичного визиску й насильства. Торонто-ська поліція, будучи не вдоволенна сучасними-режимними містами Торонто, хотіла перевести такий закон, який дає би їй повну вільну руку діляти проти комуністів. Коли-ж вона цього не добилася, то заявила, що вона робитиме проти закону. І робить, не маючи ніякого законного на це права, вона розбиває комуністичні мітинги, арештує комуністів, ставить перед суд і суд карав. На основі якого права? На основі — права сильного. Не кожен потрібний, щоб те право було написане чорним на білому. Так далеко, як діла поліції направлені на здушення визвольного робітничого руху, то всі діла і будуть виправдані писаними чи неписаними буржуазними законами.

В Гемілтоні ось вже два місяці тирється страйк робітників "Нейшннал Стей Кар Ко". Закон забезпечує компанії охорону скебів, гостро карає кожного страйкера, що намагається заговорити до скеба з метою переконати його, щоб не йшов скебувати. Ситі мейор, міська рада, поліція, буржуазна преса, суди — все стоїть на сторожі інтересів компанії, все настрівлено, zorganizоване проти страйкувальних робітників.

Роздин страйкерів повинизано з примусом, за незаплати рейту, робітникам міська рада не дозволила влаштувати в місті "тег-дей", щоб купити кусок хліба годівним та обіграти холоднох жінок та дітей страйкувальних робітників. На стримання бешкетних собак і котик як ніше один із страйкерів, побіжено влаштувати "тег-дей", але для допомоги робітничим родинам — ні. Засуджуючи одного із страйкерів із два місяці тюрми за те, що той мав вдарити скеба, судді вирішили сказати, що він не карав би того робітника так тяжко, коли-б він вдарив другого робітника за якусь особисту справу. Судді одностайно заявили, що він карав його не легко. Значить, судді тяжко вкарать страйкера за те, що він вдарив скеба не за особисту справу, але за компанію.

Так розбирають справу буржуазні суди на основі буржуазних законів.

ЯК ВІДБУВСЯ ДРУГИЙ КОНГРЕС "ПРОСВІТИ" У ЛЬВОВІ.

Універсально-фашистський "Новий Час" стверджує, що то не був конгрес.

"Новий Час" з 30. вересня оповідав, як відбувся у Львові другий з ряду конгресів "Просвіти" з нагоди п'ятидесятилітнього існування. З опису "Нового Часу" виходить, що то просто відбулася шопка, а не конгрес освітньої організації, як ми про це й писали вже. Щоб виправдати провал конгресу, "Новий Час" починає оповідати нам історію від Адама й Еви та аж славян за їхню історію. А що зараз на ілюмі світі, завдяки географічному положенню, галицькі попи і адвокати залишилися "найбільш чистокровними" людьми з усіма хибками, якими є людськість, невитривалість, виважені індивідуалізм, брак організаційного змислу й неповажання вищої авторитету" (такі прикмети славян перечекає "Новий Час"), то конгрес "Просвіти" взагалі не був конгресом.

Отже чим був другий конгрес "Просвіти" у Львові, на якого чекали 20 літ? Перечисливши все те, як би то до такого конгресу готувалися інші народи, "Новий Час" про конгрес "Просвіти" у Львові ось що каже:

А як виглядав всеукраїнський Конгрес, що на нього їхали делегати з інших земель, щоб набрати у Львові духа, зачерпнути віри і сил до дальшої праці?

Дехто заступає погляди, що не слід самим себе критикувати, бо не підкупить мужності і будуть з нас похитливі. Оцей погляд — також погляд. Але його приминювання доводять до того, що усе в час гіршає, а не ліпшає. Усе уходить беззаконно, а кожний, що відповідає за компроміс, виходить завдяки такій метаді з імен президентської чи іншої аврелі.

Останній Конгрес у Львові був під козлом оглядом несподіванки. Рефератів не унізано, бо їх перед Конгресом Комітет взагалі не бачив. До останньої хвили не відомо було, хто і які матиме реферати. В останніх днях шукали за рефератами. Че-

вої освітньою організацією трудового українського народу, вона є організацією українського повіства, адвокатів та куркульнів. "Просвіта" зараз взагалі не є освітньою організацією — вона є зброєю унівців в провадження своєї угодівської політики по містах і селах Західної України, вона є унівським виборчим апаратом, який унівці старанно прикривають фіговим-знітком неспартійності.

РАДЯНСЬКА ПРЕСА ПРО ПІДПИСАННЯ АНГЛЮ-РАДЯНСЬКОГО ПРОТОКОЛУ.

ХАРКІВСЬКІ "ВІСТІ".

Харківські "Вісті" з 5. жовтня, обговорюючи підписання англо-радянського протоколу, казуть:

"Протокол, підписаний 3-го жовтня в Лондоні тов. Довгалевським і англійським міністром закордонних справ Гендерсоном, являє собою акт не меншого політичного значення, ніж свого часу являла англо-радянська угода 1921 р. Угода 1921 року знаменувала крах політики озброєної інтервенції і блокади, угода 3-го жовтня 1929 року знаменувала крах політики "розриву", тобто економічної блокади та підготовки озброєної інтервенції".

Газета каже, що англійські твердолобі дипломати дума-

ХАРКІВСЬКИЙ "КОМУНІСТ".

Харківський "Комуніст". Дивитися на наслідки підписання англо-радянської угоди скептично. — Він пише:

"Поперше, угода про процедуру (тільки про процедуру) поновлення взаємин, а не про саме поновлення) набере сили лише по затвердженні англійською палатою. Подруче чи не хоче ота палата знати, де саме зачепили для розмов про ставлення до пропаганди? От, хоча б і невипини пункт два: "Торговельний договір і питання, з ним зв'язані". Відомо, які питання зв'язані англійським капітал з торговельним договором.

"Палата збереться лише на прикриті життя і хто може дати гарантію, що до того часу уряд МекДоналда буде звернено якраз отим обличчям, яким він повернувся зараз? Одна річ — свідомість господарських і політичних інтересів країни, а зовсім інша істеричне халпання за ідеалом жадоби і прагнення за всяку ціну утримати її в руках. Кожен комуніст, кожен свідомий пролетар — в СРСР і поза межами його — пам'ятає, що це не один з пунктів угоди."

КИЇВСЬКА "ПРОЛЕТАРСЬКА ПРАВДА".

"Пролетарська Правда" пише, що англійський уряд відчув усю небезпеку зрівняння переговорів, а головне немав він з чим виказатися перед своєю партією і робітництвом.

"У нинах партії праці, дарма що вона наскрив опортуністична, цілком незадоволені з політики уряду в радянському питанні. Нині партії праці так чи інакше відчують величезний натиск робітничих мас, які наочно бачили, що робітничий уряд, їх просто обдурив. Очевидно, що Гендерсон нічого путнього не міг би сказати навіть своїй власній "пастві", щоб виправдати свою попередню політику. До того ж являється кола промислових буржуазії виявляють незадоволення з політики робітничого уряду в цьому питанні."

А закінчує "Пролетарська Правда" свою статтю так: "Знаємо, що не тільки широкі маси робітників, а й невідома буржуазія вітають цей крок. Він може стати за базу для остаточного відновлення англо-радянських стосунків. Але ж не буде тоді, коли робітничий уряд нададі не об'являтиметься на консерваторів, не хитатиметься, не намагатиметься творити нові ускладнення. Радянський уряд від себе все зробить, щоб налагодити нормальні стосунки між обома країнами, але він може робити це лише з умовою обстоювання гідності та інтересів Союзу Радянських Республік".

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА "ПРОЛСТАР".

Так пише харківський "Пролетар". Він каже, що нинішній "робітничий" уряд, провадильний на внутрішній політиці, хоче рятувати своє становище успіхами в зовнішній політиці. Але Гендерсону це

за те, що уряд не міг далі ставити опору щораз більшому натискові робітничих мас, які владно вимагали відновити взаємини з СРСР. Хіба ж не характерно, що лондонська угода, сталася підчас з'їзду партії праці в Брайтоні, напередодні виступу Гендерсона. Міністер Гендерсон не зважався прийти на з'їзд своєї ж партії, поки, хоч у такій боязкій і непевній формі, як останній протокол, не буде врегульована справа англо-радянських взаємин".

"Самий текст протоколу не містить в собі нічого такого, що суперечило б принципам радянського уряду. Висловивши згоду обмірковувати англійські претензії про борги, ми тут же поставили контр-вимогу — вислухати і наш міждарний рахунок збитків від інтервенції. Повторивши своє старе зобов'язання уникати будь-якого втручання в англійські справи, ми водночас того самого вимагаємо і від Англії. Короче кажучи, переговорники мають провадитися на підставах цілковитої рівноправності".

ФАШИСТАМ НЕ ПОЩАСТИТЬ ВИКОНАТИ СВОЇ ЗАМІРИ.

У Львові відбувався з'їзд української культури, організований з нагоди 60-літнього ювілею українського культурно-освітнього товариства "Просвіта".

На з'їзд прибули делегати з Чехословаччини, Німеччини, Австрії та інших країн. Запрошені на з'їзд представники радянських культурно-освітніх організацій не могли скористатися з запрошення, бо польський уряд відмовив дати їм візу на з'їзд до Польщі.

Київський Історичний музей імени Шевченка, обізвавшись із листом, що його видрукувано в газеті "Комуніст" від 24. вересня за підписом делегації на освітній конгрес у Львові від освітніх організацій УСРР, цілком підтримує протест, що його висловлено в цьому листі. Те, що Польща не дає дозволу на з'їзд представників УСРР, є ще один найкращий доказ того, що польська влада не хоче дати змоги освітнім на Західній Україні ознайомитися з тою великою політ-освітньою роботою, що провадиться тепер в УСРР, в той час, коли на Західній Україні іде процес знищення української культури.

Ми закликаємо громадські організації Західної України повести найрештлішу боротьбу проти сваволі польських фашистських окупантів. Ганебний виступ польських газет проти народнього комісарія освіти тов. М. Скрипника, який зробив нещодавно у Львові доповідь на пленумі науково-т-на ім. Шевченка про становище й перспективи культурного будівництва в УСРР, є також безглузда виватка польських фашистів, й вона може викликати тільки обурення, пригрозити. Поліція не пощадила, знищити культурний зв'язок між Радянською та Західною Україною. Цей зв'язок, не вважаючи на всі перешкоди, буде міншати далі.

СИНАГОГУ НА КЛЮБ.

Цими днями в Харкові відбулася трьохтисячна демонстрація кустарів, присвячена відкриттю в колишній солянницькій синагоді клубу кустарів.

ПЕРШИЙ НА УКРАЇНІ.

Організовано перший на Україні червоноармійський університет у Вінниці. Університет ставить собі за мету підвищити загально-освітній рівень командного і політичного складу Червоної армії та червоноармійців.